

miejsce **POGWIZDÓW** odnawialnej energii

Pogwizdów

jest malowniczą miejscowością w gminie Paszowice na Dolnym Śląsku, leżąca na Szlaku Cystersów. Wieś wzmiankowana była już w średniowieczu, a najwcześniejsze jej nazwy to Helewygisdorff (1368 r.) i Helwigsdorf (1369 r.) sugerują pochodzenie topograficzne związane z pobliskimi wzniesieniami.

Na terenie Pogwizdowa znajduje się wiele ciekawych zabytków i atrakcji, takich jak kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, kościół p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego, cmentarz ewangelicki z kaplicą rodową dawnych właścicieli wsi, ruiny pałacu, Wzgórze Wisielców, zabytkowy park. Zwiedzając okolicę tym miejscom i zabytkom warto byłoby poświęcić więcej uwagi.

Park zabytkowy

jest parkiem postromantycznym, założonym według projektu Eduarda Petzolda, ucznia hrabiego Pücklera z Muskau. Park powstał z inicjatywy ówczesnego właściciela Leopolda von Loescha. Stanowił oprawę wczesnoklasycystycznego pałacu wzniesionego około 1800 r. Najstarsza część założenia parkowego położona była na północny zachód od pałacu. Znajdował się tam otoczony groblami rozległy staw gospodarczy, pełniący również funkcję stawu ozdobnego. Ok. 1874 r. parkowe założenia powiększono w kierunku południowym, gdzie łączyło się z lasem oraz ukształtowano otoczenia dwóch stawów gospodarczych po przeciwnej niż pałac stronie drogi w kierunku Bolkowa. Wykorzystując istniejące ogrody regularne i ogrody gospodarcze oraz tereny dworskie na wschód od dworu założono rozległy park krajobrazowy o rozbudowanym systemie wodnym, misternym układzie dróg (z południowej części parku wyprowadzono aleję do pobliskich Świn).

Gatunki drzew i roślinność

Wiek starodrzewia wynosi 130 - 140 lat. Drzewostan parkowy tworzą niewielkie grupy drzew swobodnie rozmieszczone na terenie całego parku, w których dominują gatunki rodzime, głównie buki pospolite, dęby szypułkowe i lipy drobnolistne, graby pospolite, jesion wyniosły, wiąz szypułkowy, klony pospolite, klony jawory, olchy czarne i wierzby kruche. Wschodnia część parku o bardziej rozluźnionej kompozycji ma charakter parku krajobrazowego połączonego z otaczającym pofalowanym terenem i widocznymi zalesionymi wzgórzami Podgórze Bolkowskiego. W początkach XX w. park był uzupełniany gatunkami aklimatyzowanymi, głównie na obrzeżach polan, poprzez nasadzenia pochodzącego z południa Europy dęba burgundzkiego oraz pochodzących z Ameryki Płn. dębów: czerwonego i błotnego.

Do drzew pomnikowych należą:

- pochodzący z Europy Zachodniej platan klonolistny o obwodzie pnia 424 cm,
- trzy dęby szypułkowe o obwodach 420 - 440 cm
- jesion wyniosły o obwodzie 500 cm.

Wiek tych drzew można szacunkowo określić na około 200 - 240 lat.

W pokrywie runa licznie występuje bluszcz pospolity, znajdujący się pod częściową ochroną, obrastający równocześnie pnie drzew. Miejscami płatowo występuje barwinek pospolity. Powszechnie również występuje pokrzywa zwyczajna, podagrycznik pospolity, niecierpek, przytulia, gajowiec żółty, dąbrówka rozłogowa, zawilec gajowy i żółty, szczyt trwały, a w pobliżu cieków wodnych i stawu turzyce, rdestnica, moczarka, babka wodna, trzcina i cały szereg roślin hydrofilnych.

W ostatnim okresie z inicjatywy gminy Paszowice i miejscowej

społeczności skupionej w Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Sołectwa Pogwizdów renowacji i odbudowie poddany został staw parkowy (odtworzony został jego historyczny przebieg linii brzegowej ze skarpami i półwyspami wraz z odmuleniem dna, wybudowano też pomost) oraz zagospodarowano rekreacyjnie fragment terenu na polanie parkowej w pobliżu stawu. Zamontowano ławostoly, posadzono krzewy ozdobne, wyznaczono miejsce na ognisko oraz postawiono kosze na śmieci.

„Promień słońca w żarówce”

Park jest obiektem zabytkowym, pełnym walorów przyrodniczo - historycznych, co czyni go miejscem, w którym mogą spokojnie wypocząć zarówno turyści, jak i sami mieszkańcy. Aby podkreślić urok tego miejsca Gminny Ośrodek Kultury w Paszowicach, Świetlica środowiskowa i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Pogwizdów zrealizowało tu projekt „Promień słońca w żarówce” w ramach Programu „Szkoły dla Ekorozwoju 2010/2011 r.”. Wokół parkowego stawu i w lustrze wody oraz na półwyspie zostało założone oświetlenie w postaci 25 lamp solarnych. Oprócz walorów estetycznych i użytkowych lampy promują odnawialne i oszczędne formy oświetlenia.

Dzięki założeniu lamp solarnych mieszkańcy chętniej przebywają na terenie parku, gdzie mogą zrelaksować się po ciężkim dniu pracy, nauki i cieszyć się kontaktem z naturą - również po zachodzie słońca. Oświetlenie odgrywa też istotną rolę podczas festynów i innych uroczystości plenerowych, gdyż umożliwia bezpieczne dotarcie na polanę. Lampy wprowadzają niezwykły nastrój i wywołują pozytywne doznania u osób przebywających w tym wyjątkowym miejscu, będącym świadectwem kultury dawnych i obecnych mieszkańców tego regionu.

Realizator projektu:

Gminny Ośrodek Kultury

59 - 411 Paszowice nr 142,
tel./fax: 76 870 11 13

e-mail: gok@paszowice.pl

www.paszowice.pl

fot. Małgorzata Świderska, Helena Świderska

Organizator programu:

Sponsor:

Partnerzy projektu:

Stowarzyszenie
na Rzecz Rozwoju
Sołectwa
Pogwizdów

Rada Sołecka
Wsi Pogwizdów

OSP
w Pogwizdowie

Zespół
Szkolno-Przedszoly
w Pogwizdowie

Projekt finansowany przez Fundusz Partnerstwa w ramach programu „Szkoły dla Ekorozwoju 2010/2011” realizowanego przez Fundację Partnerstwo dla Środowiska ze środków NFOŚiGW w ramach projektu Gminnego Ośrodka Kultury w Paszowicach „Promień słońca w żarówce”